

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Өлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы		044 -39/11-40
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		32беттің 1 беті

ТӘЖІРИБЕЛІК САБАҚТАРҒА АРНАЛҒАН ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУЛАР

Пәннің атауы: Өлеуметтану және саясаттану

Пән коды: AS 2109

БББ атауы: 6В10118- «Медициналық – профилактикалық іс»

Оқу сағаттарының (кредиттердің) көлемі: 120 /4

Оқытылатын курс пен семестр: 1/2

Тәжірибелік (семинарлық) сабақтар: 32 сағат

Шымкент, 2023 жыл

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Өлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы		044 -39/11-40
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		32беттің 2 беті

Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар «Өлеуметтану және саясаттану» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасына (силлабус) сәйкес әзірленген және кафедра мәжілісінде талқыланды

Хаттама №14 09.06.2023ж.

Кафедра меңгерушісі:

Ш.А.Аширов

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 326беттің 3 беті

№1 Сабақ

1. Тақырыбы: Әлеуметтану: ғылымға кіріспе және басты ұғымдарды тұжырымдау
Әлеуметтанулық теориялардың даму кезеңдерін талдау. Әлеуметтанулық зерттеуді ұйымдастыру және өткізу.

2. Мақсаты: білім алушыларды қоғам туралы ғылым ретінде әлеуметтану түсінігімен, әлеуметтанудың қалыптасу және даму негізгі кезеңдерімен таныстыру.

3. Оқыту міндеттері:

- әлеуметтану пәнінің, қызметін, міндеттерін, құрылымын түсіндіру;
- макро,-микроәлеуметтану туралы түсіндіру;
- әлеуметтанудың заңдары мен категорияларын қалыптастыру;
- әлеуметтану ғылымының негізгі даму кезеңдерін түсіндіру;

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Әлеуметтануға кіріспе. Индивид және қоғам.
2. Әлеуметтік қарым-қатынастар мен әлеуметтік институттар.
3. Әлеуметтанулық теория. Макро- және микро-деңгейлер.
4. Жеке мектептер мен бағыттардың дамуы (О. Конт, Э. Дюркгейм, Г. Спенсер).
5. Ақпаратты жинау әдістері
6. Сапалық және сандық әдістері

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқыту мен оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: Ауызша сұрау

1 тапсырма. Кім туралы немесе не туралы айтылып отырғанын ойланып көр және жауабын бер.

- Бұл ғылым бақылау әдісімен артта қалған тайпалардың салт-дәстүрлері мен әдет-ғұрыптарын зерттейді: _____
- Бұл қоғамдық ғылым шектеулі ресурстарды өндіру, бөлу және тұтынуды зерттейді: _____
- Бұл әлеуметтану ғылымына туыстық адамдардың билікті қалай алып, қалай пайдаланатынын және бұл биліктің қоғамда қалай бөлінетінін зерттейді: _____
- Бұл ғылым адамның жеке мінез-құлқы мен ішкі әлемін зерттейді : _____
- Бұл ғылым халықты, атап айтқанда, туу, өлім және көші-қон проблемаларын зерттейді: _____

2 тапсырма. Жалпы мағынада біз фактілерді төмендегідей бөлеміз:

- а) биологиялық (ұйқы, тамақ, тынысалу);
- б) психологиялық (махаббат, жеккөру, ләззат);
- в) әлеуметтік. Әлеуметтік фактілердің 4-5 мысалын келтіріңіз.

3 тапсырма. Белгілі бір фактіні, оқиғаны немесе құбылысты әртүрлі көзқараспен психологиялық, экономикалық, тарихи, социологиялық тұрғыдан талдауға болады. Бұл факт: төрт адамнан тұратын отбасы (күйеуі, әйелі, 7 жасар ұлы және 12 жасар қызы) қала сыртындағы пансионата демалады. Бұл фактіге әртүрлі ғылым өкілдерін не қызықтыра алар еді және олар қандай мәселелерді зерттей бастады?

Психолог.....

Экономист.....

Социолог.....

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Feedback, чек парағы арқылы бағалау

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

OÑTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 32беттің 4 беті

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Каратаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық. - Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степнишки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікєрова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тєслєнко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаєва; ҚР бїлім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаєв, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкєнов ; ҚР Бїлім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Ұлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әжєнов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

1. Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
3. Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. Қ. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. Қ. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
4. Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quesf of Judaism.Christianity and Isiam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кєнжетай [және т.б.]. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
5. Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исємбердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ғ. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
6. Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исємбердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
7. Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исємбердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 32беттің 5 беті

8. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексті мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
9. Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Ұлттың этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. Основы антикоррупционной культуры [Электронный ресурс]: учебное пособие / под ред. Б. С. Абдрасилова. - Электрон. текстовые дан. (702Мб). - Астана: Акад. Гос. упр. при Президенте РК, 2016. - 176 с.
2. Гендерная социология. Акбаева Л.Н., 2017. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
3. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
4. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
5. Решетников, А. В. Социология медицины / Решетников А. В. - Москва: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 864 с. - ISBN 978-5-9704-3067-5. - Текст: электронный. <http://rmebrk.kz/>
6. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария» университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/>
- Ритцер, Д., Степницки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10-басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856б. - ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/>

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Әлеуметтану ғылым ретінде нені зерттейді?
2. Әлеуметтану категорияларына, заңдарына және әдістеріне не жатады?
3. Социологиялық білім құрылымына не жатады?
4. Әлеуметтану дамуының қазіргі кезеңін (XIX-XX ғ.ғ.) сипаттаңыз.

№2 сабақ

1. Тақырыбы: Қазіргі қоғамдағы теңдік пен теңсіздікті бағалау. Отбасы: типологиясы, қызметтері, тұжырымдар. Девианттылық және қылмыскерліктің әлеуметтанулық құрылымдары.

2. Мақсаты: білім алушылар әлеуметтану түсінігі, отбасы типологиясы, қызметтері мен әлеуметтанулық перспективаларын, девиация және деликвенттілік, аномия және қылмыс ұғымын меңгеруі тиіс.

3. Оқыту міндеттері:

- білім алушыларды қоғам, теңдік, теңсіздік түсініктерін таныстыру;
- әлеуметтану мен бірегейлік теориялары туралы түсінік қалыптастыру;

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 32беттің 6 беті

- әлеуметтенудің негізгі кезеңдерімен таныстыру;
- отбасы типологиясы, оның әлеуметтік қызметтері мен әлеуметтанулық перспективаларын түсіндіру;
- білім алушыларды девиация және деликвенттілік ұғымының негізгі түсініктерімен таныстыру;
- девиация туралы теориялық бағыттарға қысқаша шолу жасау.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Қоғам, теңдік және теңсіздік. Ашық және жабық қоғам.
2. Стратификация әр түрлі топтар арасындағы құрылымданған теңсіздік ретінде. Стратификация және дифференциация жүйелері.
3. Әлеуметтік стратификация теорияларына қысқаша шолу (К. Маркс, М. Вебер). Әлеуметтік стратификация формалары (П. Сорокин). Әлеуметтік мобильділік. Көлденең және тік мобильділік.
4. Индивид пен қоғам арасындағы қарым-қатынас. Әлеуметтену және бірегейлік теориялары (Т.Парсонс, Г.Х.Мид). Әлеуметтену кезеңдері.
5. Отбасы кроссмәдени және тарихи перспективада. Отбасы типологиясы. Неке мен туысқандық. Отбасының әлеуметтік қызметтері.
6. Отбасының әлеуметтанулық перспективалары. Отбасындағы қарым-қатынастардың өзгеруі. Неке мен отбасының альтернативті формалары.
7. Девиация мен әлеуметтік бақылау. Девиация туралы теориялық бағыттарды қысқаша шолу (әлеуметтанулық, биологиялық, психологиялық, экономикалық, мәдениеттанулық).
8. Аномия мен қоғам. Деликвенттілік және қылмыс.

5.Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқыту мен оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары:

Шағын топпен жұмыс
Білім алушылар 4 шағын топқа бөлінеді, олардың әрқайсысы презентация дайындау және оны келесі тақырыптар бойынша сабақта қорғау тапсырмасын алады:

1. Қоғам, теңдік және теңсіздік. Ашық және жабық қоғам.
2. Стратификация әр түрлі топтар арасындағы құрылымданған теңсіздік ретінде. Стратификация және дифференциация жүйелері.
3. Әлеуметтік стратификация теорияларынақысқашашолу (К. Маркс, М. Вебер). Әлеуметтік стратификация формалары (П. Сорокин). Әлеуметтік мобильділік. Көлденең және тік мобильділік.
4. Индивид пен қоғам арасындағы қарым-қатынас. Әлеуметтену және бірегейлік теориялары (Т.Парсонс, Г.Х.Мид). Әлеуметтену кезеңдері.
5. Отбасы кроссмәдени және тарихи перспективада. Отбасы типологиясы. Неке мен туысқандық. Отбасының әлеуметтік қызметтері.
6. Отбасының әлеуметтанулық перспективалары. Отбасындағы қарым-қатынастардың өзгеруі. Неке мен отбасының альтернативті формалары.

1. Жағдаяттық тапсырма:

Кәсіпорында көптеген мамандар шылым шегеді. Үзіліс "перекур" жасау үшін құрылыстар ауласында арнайы бөлінген орынға бүкіл ғимарат арқылы өту қажет. Бұл ауысу 6-дан 8 минутқа дейін уақытты алады. Темекі шегудің орташа процесі шамамен 7 минутты құрайды. Өз жұмыс орнына оралу үшін тағы 6-дан 8 минутқа дейін уақыт қажет. Кәсіпорында темекі шегу проблемасын шешу үшін маман Петр Смирновқа ұйым басшысы "еңбек өнімділігін арттыру" тақырыбы бойынша әлеуметтік зерттеу жүргізуге тапсырма берді, ол темекі шегу процедурасы үшін уақыт мөлшерін азайту үшін (темекі шегуге тыйым салу мүмкін емес) және маманның жұмыс орнында болу уақытын арттыру үшін қажет.

"Әлеуметтік зерттеу әдіснамасы" дәрісінің материалдарын негізге ала отырып, жағдай әлеуметтік зерттеудің түрлері мен типтері (сауалнама, анкета жасау, бақылау және т.б.)

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 32беттің 7 беті

негізінде шешіледі. Зерттеу жүргізу жоспарын құрастырыңыз, зерттеу жұмысының мақсаттарымен, мәселелерімен және қорытындыларымен зерттеу әдістерінің бір түріне мысал келтіріңіз.

2. Ұсынылған тақырыптардың кез келгеніне бір-бірінен сұхбат (интервью) алу:

1. Менің хоббиім қандай және оған қалай уақыт табамын?
2. Сіздің ойыңызша, отбасындағы ер адамның рөлі қандай?
3. Сіздің ойыңызша, отбасындағы әйелдің рөлі қандай?
4. Сіздің некеге тұрудың себептері қандай?
5. Мен жақсы көрмейтін пәндер бойынша білімге қалай қол жеткіземін?
6. Сізде ерік күші бар ма?
7. Емтиханға қалай дайындаламын?

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Тесттілеу, ауызша және жазбаша сұрау арқылы бағалау

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Каратаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық. - Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікєрова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; ҚР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забєрова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забєрова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкєнов ; ҚР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Ұлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әжєнов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

13. Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
14. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 32беттің 8 беті

15. Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. Қ. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. Қ. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
16. Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quesf of Judaism.Christianity and Isiam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
17. Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ғ. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
18. Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
19. Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
20. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
21. Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
22. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
23. Смитт Энтони Д. Ұлттың этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
24. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. "Әлеуметтік теңсіздік" ұғымын қалай анықтауға болады?
2. "Әлеуметтік стратификация" ұғымының қандай анықтамалары бар?
3. Қандай қоғам және отбасылық қатынастарының және мәселелерін білесіз?
4. Әлеуметтанулық гендерлік теориясын қалай анықтайсыз?
5. Неке және отбасы ұғымдарын қалай анықтайсыз?
6. Қандай отбасылық некелік қатынастар түрлерін және формаларын білесіз?
7. Девиантты мінез-құлықтың қандай теорияларын білесіз?
8. Девиантты мінез-құлықтың алдын алудың қандай шараларын білесіз?

№ 3 сабақ

1. Тақырыбы: Дін феномені: мәдени және әлеуметтанулық перспектива. Қоғамдағы этникалық топтар: әлеуметтанулық зерттеулер. Әлеуметтанулық дискурстағы білім беру.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 32беттің 9 беті

2. Мақсаты: білім алушылардың понятия «дін», «мәдениет» және өркениет ұғымдарын, этнос, халық, ұлт, ұлттық бірегейлік негізгі ұғымдарын меңгеру.

3. Оқыту міндеттері:

- білім алушыларды «дін», «мәдениет», «құндылықтар», дәстүрлер мен ғұрыптар ұғымдарымен таныстыру,
- әлеуметтік теңдік түсінігін қалыптастыру,
- мәдениет элементтерімен таныстыру,
- әлеуметтік-этникалық қауымдастықтартуралы түсінік беру;
- ұлттық бірегейліктуралы түсінік қалыптастыру;
- этникааралық және конфессияаралық келісім мәнін түсіндіру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Дін: негізгі түсініктер. Дінді әлеуметтанулық талдау. Дін және әлеуметтік теңсіздік.
2. Мәдениет элементтері. Мәдениет және өркениет: ұғымдардың мазмұны мен ара-қатынасы. Мәдениет әлеуметтануы. Құндылықтар, дәстүрлер мен ғұрыптар. Ұлттық бірегейлік пен мәдениет.
3. Әлеуметтік-этникалық қауымдастықтар. Этнос, халық, ұлт. Этникалық бірегейлік.
4. Ұлттық бірегейлік. Ұлт-мемлекет. Этникалық топтар мен олардың өзара тіршілік етуі.
5. Этникалық мүдделер мен этникааралық қарым-қатынас. Этникааралық және конфессияаралық келісім. Қазақстан халқы Ассамблеясы. Қоғамды этноәлеуметтанулық зерттеу.
6. Жаһандық перспективада білім беру. Білім беру әлеуметтік институт ретінде. Ресми білім беру функциялары.

5.Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқыту мен оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: Ауызша сұрау

Тапсырмалар:

1.Әйел сектаға барады және күйеуінің жағымсыз қарым-қатынасына қарамастан, кәмелетке толмаған баланы апарды. Баланың өзі оған қызықсыз екенін бірнеше рет айтқан. Бірақ әйелі оның анасы ретінде өзі білетінін айтады. Күйеуі көмек сұрады. Әлеуметтік жұмыс жөніндегі маманның әрекеті қандай?

2. Карточкалар:

№1 нұсқа

Сұрақ: Дін және әлеуметтік теңсіздік.

№2 нұсқа

Сұрақ: Мәдениет элементтері.

№3 нұсқа

Сұрақ: Құндылықтар, дәстүрлер мен әдет-ғұрыптар

№4 нұсқа

Сұрақ: Әлеуметтік-этникалық бірлестіктер

№5 нұсқа

Сұрақ: Этнос, халық, ұлт

№6 нұсқа

Сұрақ: Қазақстан халқы Ассамблеясы

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Feedback/чек парағы/ пікір-талас

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Таскынбаева, Ф. М. Каратаева. - Қарағанды: ЖІШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 32беттің 10 беті

2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық. - Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степнишки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікєрова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; ҚР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забєрова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забєрова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкєнов ; ҚР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Ұлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әжєнов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

12. Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
13. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
14. Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. Қ. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. Қ. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
15. Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quesf of Judaism.Christianity and Isiam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кєнжетай [және т.б.]. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
16. Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исємбердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ғ. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
17. Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исємбердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
18. Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исємбердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
19. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Өлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 32беттің 11 беті

Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с

20. Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practise : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
21. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practise : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
22. Смитт Энтони Д. Ұлттың этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
23. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practise : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. Основы антикоррупционной культуры [Электронный ресурс]: учебное пособие / под ред. Б. С. Абдраилова. - Электрон. текстовые дан. (702Мб). - Астана: Акад. Гос. упр. при Президенте РК, 2016. - 176 с.
2. Гендерная социология. Акбаева Л.Н., 2017. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
3. Өлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
6. Өлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
7. Решетников, А. В. Социология медицины / Решетников А. В. - Москва: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 864 с. - ISBN 978-5-9704-3067-5. - Текст: электронный. <http://rmebrk.kz/>
8. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария» университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/>
9. Ритцер, Д., Степницки, Д. Өлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10- басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856б. - ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/>

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Ресми білім берудің қандай қызметтерін білесіз?
2. Білім берудің өлеуметтанулық перспективаларын қалай анықтайсыз?
3. Масс-медиа цифровизация ұғымдарын қалай түсіндіресіз?
4. Масс-медиа қандай қызметтерін білесіз?

№ 4 сабақ

1. Тақырыбы: Цифрлық технологиялар мен өлеуметтік өзара әрекет. Жаһандық экономика және еңбек бөлінісі: өлеуметтанулық талдау.

2. Мақсаты: білім алушылардың білім беру саласында қолданылатын цифрлық технологиялардың, тарихи перспективадағы экономикалық дамудың рөлін түсінуі.

3. Оқыту міндеттері:

- білім берудің сандық технологияның сапалы әдістерін зерттеуде социологиялық тәсілді қолдану;
- өлеуметтік өзара әрекеттесу туралы түсінік қалыптастыру;
- білім беру саласындағы құлдықтың/теңсіздіктің маңыздылығын түсіндіру;

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 32беттің 12 беті

- жаһандық экономиканың негізгі бағыттары мен еңбек бөлінісі туралы түсініктер қалыптастыру;

- еңбек нарығы мен жұмысбастылық құрылымын түсіндіру;

- экономиканың негізгі секторларымен таныстыру;

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Білімі: әлеуметтік тап, жыныс және этникалық айырмашылықтар. Білімнің қол жетімділігі, мәдени капитал және теңсіздік.

2. Білім берудің әлеуметтанулық перспективалары. Білім және білімге табыну.

3. Әлеуметтік жүйелердегі бұқаралық ақпарат және бұқаралық коммуникация. Масс-медиа функциялары. Жаппай сана және цифрландыру.

4. Бұқаралық коммуникация және әлеуметтік өзара іс-қимыл. Заманауи технологиялар. Технологиялық теңсіздік. Бұқаралық ақпарат құралдарының түрлері. Медиа жаһандану.

5. Масс-медиа және технологияларға теориялық көзқарастар. Әлеуметтік бақылау және бақылау. Кибертерроризм. Жеке деректерді қорғау.

6. Бұқаралық ақпарат құралдарының жаңа стандарттарды, стереотиптерді, мотивацияларды, мінез-құлық пен өмір салтын дамытуға әсері.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқыту мен оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары:

Шағын топпен жұмыс

Білім алушылар 4 шағын топқа бөлінеді, олардың әрқайсысы презентация дайындау және оны келесі тақырыптар бойынша сабақта қорғау тапсырмасын алады:

1. Әлеуметтік жүйелердегі бұқаралық ақпарат және бұқаралық коммуникация. Масс-медиа функциялары. Жаппай сана және цифрландыру.

2. Бұқаралық коммуникация және әлеуметтік өзара іс-қимыл. Заманауи технологиялар. Технологиялық теңсіздік. Бұқаралық ақпарат құралдарының түрлері. Медиа жаһандану.

3. Масс-медиа және технологияларға теориялық көзқарастар. Әлеуметтік бақылау және бақылау. Кибертерроризм. Жеке деректерді қорғау.

4. Бұқаралық ақпарат құралдарының жаңа стандарттарды, стереотиптерді, мотивацияларды, мінез-құлық пен өмір салтын дамытуға әсері.

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.):

Тестілеу, ауызша және жазбаша сұрау арқылы бағалау

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Каратаева. - Қарағанды: ЖІШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық. - Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікєрова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 326беттің 13 беті

7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; ҚР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; ҚР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Ұлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

1. Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
3. Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. Қ. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. Қ. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
4. Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quesf of Judaism.Christianity and Isiam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
5. Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ғ. Масадиқов. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
6. Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
7. Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
8. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
9. Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Ұлттың этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 32беттің 14 беті

12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. Основы антикоррупционной культуры [Электронный ресурс]: учебное пособие / под ред. Б. С. Абдрасилова. - Электрон. текстовые дан. (702Мб). - Астана: Акад. Гос. упр. при Президенте РК, 2016. - 176 с.
2. Гендерная социология. Акбаева Л.Н., 2017. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
3. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Таскымбаева С.М., Қаратаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
4. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
5. Решетников, А. В. Социология медицины / Решетников А. В. - Москва: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 864 с. - ISBN 978-5-9704-3067-5. - Текст: электронный. <http://rmebrk.kz/>
6. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария» университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/>
7. Ритцер, Д., Степницки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10- басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856б. - ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/>

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Білім беру саласындағы әлеуметтік тап, жыныс және этникалық айырмашылықтар категориялары қалай әсер етеді?
2. Білім берудің әлеуметтанулық перспективалары қандай?
3. Әлеуметтік жүйелердегі бұқаралық ақпарат және бұқаралық коммуникация. Функциялары масс медиа?
4. Экономиканың қоғам дамуындағы рөлі қандай?
5. ҚР-да жұмысбастылық құрылымы қандай?
5. Еңбектің жаһандық бөлінісі дегеніміз не?

№ 5 сабақ

1. Тақырыбы: Қоғамдық қозғалыстар, наразылық және адамдардың ойлауы: қазіргі күйі.

2. Мақсаты: білім алушылардың жаңғыру және урбанизация, миграция түсініктерін меңгеру.

3. Оқыту міндеттері:

- әлеуметтік өзгерістерді зерттеудің әлеуметтанулық ерекшеліктерін түсіндіру,
- жаңғыру және урбанизация, миграция туралы түсінік беру,
- қоғамдық қозғалыстардың қайнар көздерімен таныстыру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Жаңғыру және урбанизация. Әлеуметтік өзгерістердің бастаулары. Халық туралы заманауи зерттеулер.
2. Миграция. Жаһандық урбанизация. Ауылдық жердегі өмір.
3. Қоғамдық қозғалыстардың бастаулары мен түрлері. Қоғамдық қозғалыстарға әсер ететін микро- және макро-факторлар.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқыту мен оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: Тақырыптық дискуссия

№1 нұсқа

Сұрақ: Жаңғыру және урбанизация.

№2 нұсқа

Сұрақ: Халық туралы заманауи зерттеулер.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	044 -39/11-40	
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар	32беттің 15 беті	

№3 нұсқа

Сұрақ: Қоғамдық қозғалыстардың бастаулары мен түрлері.

№4 нұсқа

Сұрақ: Әлеуметтік өзгерістерді зерттеудің әлеуметтанулық перспективалары.

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Тестілеу, ауызша және жазбаша сұрау арқылы бағалау

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Каратаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық. - Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степнишки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікєрова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; ҚР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забєрова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забєрова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкєнов ; ҚР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Ұлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әжєнов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

1. Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
3. Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. Қ. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. Қ. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
4. Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quesf of Judaism.Christianity and Isiam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кєнжетай [және т.б.]. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 32беттің 16 беті

5. Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ғ. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
6. Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
7. Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
8. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексті мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
9. Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Ұлттың этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. 2. Основы антикоррупционной культуры [Электронный ресурс]: учебное пособие / под ред. Б. С. Абдраилова. - Электрон. текстовые дан. (702Мб). - Астана: Акад. Гос. упр. при Президенте РК, 2016. - 176 с.
2. Гендерная социология. Акбаева Л.Н., 2017. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
3. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
4. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
5. Решетников, А. В. Социология медицины / Решетников А. В. - Москва: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 864 с. - ISBN 978-5-9704-3067-5. - Текст: электронный. <http://rmebrk.kz/>
6. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария» университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/>
7. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10- басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856б. - ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/>

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Жаңғыру және урбанизация дегеніміз не?
2. Әлеуметтік өзгерістердің бастауларын атаңыз.
3. Қоғамдық қозғалыстардың бастаулары мен түрлерін анықтаңыз.
4. Әлеуметтік өзгерістерді зерттеудің әлеуметтанулық перспективаларын атаңыз.

OÑTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 32беттің 17 беті

№ 6 сабақ

1. Тақырыбы: Маманды кәсіби дайындау жүйесіндегі саясаттану. Қазақстандағы саяси ойдың даму тарихы. Қазақстан Республикасындағы саяси билік институттары. Басқарушы элита мен саяси көшбасшылық биліктің әлеуметтік субъектілері ретінде. Саяси жүйенің қызмет ету механизмі.

2. Мақсаты: білім алушылардың маманды кәсіби дайындау жүйесіндегі саясаттанудың орнын меңгеру, саясаттану мәнін, оның қоғамның басқа да салаларымен өзара әрекеттестігі, саяси жүйенің мазмұны, құрылымы және элементтерін, саяси режимнің түсінігі мен типтерін ашу.

3. Оқыту міндеттері:

- білім алушыларды қазіргі білімдер жүйесіндегі саяси ғылымның алатын орнын қарастыру,
- саяси ғылымның негізгі қызметтерін түсіндіру,
- Саяси ойдың қалыптасуы мен даму тарихының дәуірлік кезеңдері туралы түсінік беру.
- саяси биліктің объектісі мен субъектісі, қайнар көздерімен таныстыру.
- қоғамдық өмір құрылымындағы саясат туралы түсінік қалыптастыру
- саясат пен практиканың өзара байланысының мәнін түсіндіру
- саяси элитаның түсінігі, жіктелуімен таныстыру,
- ҚР-ның саяси элитасының қалыптасуының ерекшеліктерін түсіндіру,
- саяси көшбасшылық түсінігі мен табиғатын түсіндіру,
- саяси жүйенің түсінігі, құрылымы мен элементтерімен таныстыру,
- ҚР-ның саяси жүйесі туралы түсінік қалыптастыру,
- саяси режимнің қызмет ету механизмін түсіндіру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Қазіргі білімдер жүйесіндегі саяси ғылымның алатын орны, саясаттанудың қалыптасуы мен дамуы, оның негізгі категориялары, саясаттанудың пәні мен объектісі.
2. Саяси ойдың қалыптасуы мен даму тарихының дәуірлік кезеңдері.
3. Қазіргі саяси ғылымның негізгі бағыттары.
4. Саясат түсінігі. Саясаттың әлеуметтік негіздері, саясаттың субъектілері мен объектілері.
5. Саясат функциялары мен оның жіктелуі. Саясаттың қоғамның басқа да салаларымен өзара әрекеттестігі.
6. Саяси қызметтің негізгі түрлері мен бағыттары. Қазақстан Республикасының қоғам модернизациясы кезеңіндегі саясаты
7. Саяси биліктің мәні, оны анықтаудағы түрлі әдістер (бихевиористік, телеологиялық, жүйелік, релятивистік). Биліктің функциялары.
8. Саяси биліктің объектісі мен субъектісі, қайнар көздері, қорлары. Биліктің деңгейлері. Билікті жүзеге асырудың түрлері мен әдістері. Саяси биліктің легитимділігі және оның көздері. Егеменді Қазақстандағы мемлекеттік билік.
10. Элиталардың негізгі теориялары: Г.Моска мен В.Паретоның элитаның классикалық теориялары, демократиялық элитизм (М.Вебер) мен элита плюрализмі (Г.Лейпхарт, Р.Даль) концепциялары.
11. Саяси элита түсінігі. Қоғамға әсер ету көздері бойынша саяси элиталардың жіктелуі: (мұрагерлік, құндылықтық, биліктік, функционалдық), қалыптасу тәртібі бойынша (ашық және жабық). Қазақстан Республикасындағы саяси элиталардың қалыптасу ерекшеліктері.
12. Саяси көшбасшылық түсінігі мен табиғаты, оның әлеуметтік функциялары. Саяси көшбасшылықтың қазіргі теориялары.
13. Саяси жүйе түсінігі Саяси жүйенің құрылымы мен элементтері. Қазақстан Республикасының саяси жүйесі.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқыту мен оқытудың негізгі формалары /әдістері /технологиялары: Шағын топпен жұмыс

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 32беттің 18 беті

Білім алушылар 5 шағын топқа бөлінеді, олардың әрқайсысы келесі тақырыптар бойынша саясаттанудың негізгі өкілдерінің жұмыстары туралы баяндамалар дайындау тапсырмасын алады:

1. Н. Макиавелли (негізгі еңбектер, негізгі идеялар)
2. В. И. Ленин (негізгі еңбектері, негізгі идеялары)
3. Платон (негізгі еңбектер, негізгі идеялар)
4. Аристотель (негізгі еңбектері, негізгі идеялары))
5. Августин Аврелий (негізгі еңбектері, негізгі идеялары)
6. Фома Аквинский (негізгі еңбектері, негізгі идеялары)
7. Томас Гоббс (негізгі еңбектер, негізгі идеялар)
8. Джон Локк (негізгі еңбектер, негізгі идеялар)
9. Жан-Жак Руссо (негізгі еңбектері, негізгі идеялары)
10. Карл Маркс (негізгі еңбектер, негізгі идеялар).

Жағдаяттық тапсырмалар:

1. Шан Ян, ежелгі қытай ойшылы, легистер мектебінің негізін қалаушы, үлгілі басқарылатын мемлекетте көптеген жазалар мен марапаттар болуы керек екенін бірнеше рет атап өтті. "Сондықтан, Орта Патшалықта үстемдікке ұмтылған мемлекеттерде әр тоғыз жазаға бір марапат сәйкес келеді, ал бөлшектеуге тыйым салынған мемлекеттерде әр тоғыз марапат бір жазаға сәйкес келеді". Сіздің ойыңызша, қай мемлекет тұрақты болады: жазалар көп жерде немесе марапаттар көп жерде? Бір жағынан марапаттар мен жазалардың, екінші жағынан мемлекеттің әл — ауқаты мен тұрақтылығының арасында қандай байланыс бар?
2. Ежелгі грек философы Сократ "патшалар мен билеушілер таяқ киген немесе оны таңдаған немесе жеребе немесе зорлық-зомбылық немесе алдау арқылы билік алған емес, бірақ басқаруды білетіндер" деп мәлімдеді. Ежелгі саяси дәстүр бойынша қандай критерийлер басқаруды білетіндерді анықтады?
3. Қашан дос тырысты ауытқуы Сократ, үкім шығарылған өлімге саяхат побег из тюрьмы, ол бас тарту деген: "Менің ойымша әрбір адам үшін міндетті бұлжытпай және мүлтіксіз бағынуға заңдар". Басқа дәуірде, басқа елде орыс саяси ойшылы Б. А. Кистяковский заңға бағыну заңды емес, полиция мемлекетін сипаттайтынын айтты. Сіз қалай ойлайсыз: әрқашан және барлық заңдарға бағыну керек пе? Аргументируйте, өз көзқарасы бар.
4. Аристотель әділеттіліктің екі түрін ажыратады: теңдестіру және тарату әділдігі. Ол ерекшеленеді, бұл екі түрі әділдік? Аристотельдің пікірінше, қоғамдағы тауарларды бөлу қандай принцип бойынша жүзеге асырылуы керек? Бұл тарату принципі бүгінде қаншалықты қолданылады?
5. Неліктен ежелгі ойшылдар Платон мен Аристотель демократияға Үкіметтің нысаны ретінде қарсы болды? Қалай түсіну, бекіту, Платон, бұл еркіндік құртады демократия, "демократия опыняется еркіндік"?

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Feedback, чек парағы арқылы бағалау/ дискуссия

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Каратаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.

O'NTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 32беттің 19 беті

3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық. - Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Аамандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікєрова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; ҚР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забєрова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забєрова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкєнов ; ҚР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Ұлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әжєнов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

1. Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
3. Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. Қ. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. Қ. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
4. Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quesf of Judaism.Christianity and Isiam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кєнжетай [және т.б.]. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
5. Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исємбердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ғ. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
6. Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исємбердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
7. Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исємбердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
8. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исємбердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 32беттің 20 беті

9. Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work: Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Ұлттың этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. 2. Основы антикоррупционной культуры [Электронный ресурс]: учебное пособие / под ред. Б. С. Абдраилова. - Электрон. текстовые дан. (702Мб). - Астана: Акад. Гос. упр. при Президенте РК, 2016. - 176 с.
2. Гендерная социология. Акбаева Л.Н., 2017. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
3. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Таскымбаева С.М., Қаратаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
4. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
5. Решетников, А. В. Социология медицины / Решетников А. В. - Москва: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 864 с. - ISBN 978-5-9704-3067-5. - Текст: электронный. <http://rmebrk.kz/>
6. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария» университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/>
7. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10- басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856б. - ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/>

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Қазіргі білімдер жүйесіндегі саяси ғылымның алатын орнын сипаттаңыз.
2. Саяси ойдың қалыптасуы мен даму тарихының дәуірлік кезеңдері қандай?
3. Ежелгі дәуір ілімдеріндегі саясаттанудың элементтері (Конфуций, Платон, Аристотель) қандай?
4. Қазақ ағартушыларының саяси көзқарастары қандай?
5. Қазіргі саяси ғылымның негізгі бағыттары қандай?
6. Саясаттың қоғамның басқа да салаларымен өзара әрекеттестігі қандай?
7. Саяси қызметтің негізгі түрлері мен бағыттарын атаңыз.
8. Саяси биліктің мәнінің анықтамасына қандай көзқарастар білесіз?
9. Егеменді Қазақстандағы мемлекеттік билік қандай?
10. Саяси элитаның жіктелуі қандай?
11. ҚР-да саяси элитаның қалыптасуының ерекшеліктері қандай?
12. Саяси көшбасшылықтың әлеуметтік қызметтерін атаңыз.
13. Қазақстан Республикасының саяси жүйесі қандай?

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 326беттің 21 беті

1. Тақырыбы: Құқықтық мемлекет пен азаматтық қоғамның қалыптасуы. Қазіргі әлемдегі саяси режимдер және олардың мемлекеттің саяси жүйесімен байланысы. Қазіргі сайлау жүйелері және олардың ерекшеліктері.

2. Мақсаты: мемлекеттік құрылыс және басқару формалары мен азаматтық қоғамның мәні, құрылымы, сайлау жүйелерінің мәні мен сайлау жүйелерінің негізгі түрлерін, функцияларының мазмұнын ашу.

3. Оқыту міндеттері:

- мемлекеттің белгілері, құрылымы және функцияларымен таныстыру,
- азаматтық қоғамның мәні, құрылымы және функциялары туралы түсінік қалыптастыру,
- саяси жүйенің мәні мен түрлерін түсіндіру;
- сайлау жүйелерінің мәні, түрлері және сайлау жүйелерінің қазіргі концепцияларымен білім алушыларды таныстыру,
- қазіргі Қазақстанның сайлау жүйесі туралы түсінік қалыптастыру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Мемлекеттің пайда болу теориялары мен концепциялары. Мемлекеттің функциялары, олардың қазіргі заман жағдайындағы трансформациясы

2. Әлеуметтік мемлекеттің қалыптасу шарттары.

3. Азаматтық қоғамның негізгі концепциялары. Азаматтық қоғам қызметінің бағыттары. Қазақстан Республикасындағы азаматтық қоғамның даму келешегі.

4. Қазақстандағы саяси режим, оның дамуы.

1. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқыту мен оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: Тақырыптық пікір-талас

1. Мемлекет қоғамның саяси жүйесінің негізгі институты ретінде. Мемлекеттің пайда болу теориялары мен концепциялары. Мемлекеттің функциялары, олардың қазіргі заман жағдайындағы трансформациясы

2. Егеменді мемлекет Қазақстан Республикасының Конституциясы. Әлеуметтік мемлекеттің қалыптасу шарттары.

3. Азаматтық қоғам: мәні, құрылымы, функциялары. Азаматтық қоғамның негізгі концепциялары. Азаматтық қоғам қызметінің бағыттары. Қазақстан Республикасындағы азаматтық қоғамның даму келешегі.

4. Саяси режим түсінігі мен түрлері Қазақстандағы саяси режим, оның дамуы.

5. Сайлау жүйелерінің мәні мен сайлау жүйелерінің негізгі түрлері. Сайлау жүйелерінің қазіргі концепциялары.

6. Қазіргі Қазақстанның сайлау жүйесі, оны жетілдірудің жолдары мен бағыттары. ҚР электоралдық үдерісті ерекшеліктері.

6 Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Feedback, чек парағы арқылы бағалау

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

12. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Каратаева. - Қарағанды: ЖІШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.

13. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.

14. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.

15. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық. - Алматы: New book, 2022-96 бет

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 32беттің 22 беті

16. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
17. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степнишки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікєрова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
18. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тєслєнко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаєва; ҚР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
19. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
20. Нысанбаєв, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
21. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дєкєнов ; ҚР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Ұлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
22. Әжєнов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

13. Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
14. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаєва. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
15. Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. Қ. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаєва; жауапты ред. Т. Қ. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
16. Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quesf of Judaism.Christianity and Isiam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кєнжетай [және т.б.]. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
17. Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исємбердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ғ. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
18. Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исємбердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
19. Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исємбердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
20. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исємбердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
21. Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исємбердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 32беттің 23 беті

22. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
23. Смитт Энтони Д. Ұлттың этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
24. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

8. 2. Основы антикоррупционной культуры [Электронный ресурс]: учебное пособие / под ред. Б. С. Абдрасилова. - Электрон. текстовые дан. (702Мб). - Астана: Акад. Гос. упр. при Президенте РК, 2016. - 176 с.
9. Гендерная социология. Акбаева Л.Н., 2017. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
10. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
11. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
12. Решетников, А. В. Социология медицины / Решетников А. В. - Москва: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 864 с. - ISBN 978-5-9704-3067-5. - Текст: электронный. <http://rmebrk.kz/>
13. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария» университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/>
14. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10- басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856б. - ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/>

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Мемлекеттің пайда болу теориялары қандай?
2. Мемлекеттік құрылыс және басқару формаларын атаңыз.
3. Азаматтық қоғамның мәні және функциялары қандай?
4. Қазақстан Республикасындағы азаматтық қоғамның даму келешегі қандай?
5. Саяси режим түсінігі мен түрлерін анықтаңыз.
6. Сайлау жүйелерінің мәні мен негізгі түрлері қандай?

8 сабақ

1. Тақырыбы: Саяси партиялар және партиялық жүйелер, қоғамдық-саяси қозғалыстар. Саяси мәдениет, саяси мінез-құлық және саяси қатысу. Сана мен ойлаудың жаңа үлгісін әзірлеу: олардың Қазақстан Республикасында жүзеге асуының негізгі стратегиялары мен бағыттары

2. Мақсаты: Саяси партиялардың белгілері мен қызметтерін, Қазақстан Республикасында негізгі стратегиялар мен оларды іске асыру бағыттарын, сана мен ойлаудың жаңа моделін әзірлеу механизмін сипаттау.

3. Оқыту міндеттері:

- саяси партиялардың түсінігі, мәні мен қызметтерін түсіндіру,
- қоғамның саяси өмірінде қоғамдық-саяси қозғалыстардың орны мен рөлун анықтау.
- саяси мәдениеттің түсінігі мен қызметтерімен таныстыру,
- саяси сана мен саяси идеология түсініктерімен түсіндіру,
- қазіргі негізгі саяси идеологиялармен таныстыру,
- Қазақстан Республикасындағы сана мен ойлаудың жаңа үлгісінің стратегиясын түсіндіру.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы	044 -39/11-40	
Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар	32беттің 24 беті	

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

3. Саяси партиялар: түсінігі, мәні, белгілері мен қызметтері. Саяси партиялардың типологиясы. Партиялық жүйенің қазақстандық үлгісі.
4. Қоғамның саяси өмірінде қоғамдық-саяси қозғалыстар мен бірлестіктердің пайда болуы және эволюциясы. Қазақстандық қоғамның саяси өміріндегі қоғамдық қозғалыстардың алатын орны мен рөлі.
5. Лоббизм. Мүдде топтары: түсінігі, қызметтері, типологиясы. Саясаттағы қысым топтар.
6. Саяси мәдениеттің түсінігі, мәні, құрылымдық компоненттері мен қызметтері. Қазақстан Республикасындағы саяси мәдениет – қазіргі жағдайы мен даму үрдістері.
7. Саяси әлеуметтену: мәні, кезеңдері, үлгілері мен факторлары. Саяси мінез-құлық пен саяси қатысу – түсінігі, негізгі теориялары, жіктелуі.
8. Қоғам мен саясаттағы идеологияның пайда болуы, алатын орны мен рөлі. Саяси идеологияны анықтаудағы түрлі әдістер.
9. Қазіргі негізгі саяси идеологиялар: либерализм, консерватизм, марксистік дәстүр мен халықаралық социал-демократия.
10. Ұлттық рухты сақтау және Қазақстан Республикасының болашақ дамуының ұлттық үлгісін құру.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқыту мен оқытудың негізгі формалары /әдістері/ технологиялары: Ауызша сұрау

1 тапсырма

"Дұрыс" немесе "дұрыс емес" деген тұжырымдарға түсініктеме беріңіз:

1. Сайлау-бұл түпкілікті шешім қабылдау үшін жалпыхалықтық дауыс беру кез келген мемлекеттік мәселе.
2. Сайлау науқаны-бұл мемлекеттің іс-шаралары сайлауды ұйымдастыру және өткізу.
3. Референдум-азаматтардың саяси қатысуының негізгі нысаны билік органдарын қалыптастыру бойынша.
4. Электорат - бұл дауыс беру арқылы халықтың сауалнамасы өзі тұратын аумақтың тиесілігі, қандай-немесе мемлекетке
5. Плебисцит-бұл сайлауда дауыс беретін сайлаушылар контингенті.
6. Сайлау жүйесі-ережелер мен әдістердің жиынтығы билік органдарының құрылуы.
7. Мұндай сайлау жүйесі мажоритарлық деп аталады партиялық тізімдер бойынша дауыс беру жүзеге асырылатын кандидаттарды партиялар арасында бөлу қатаң берілген дауыстар санына пропорционалды.
8. Бара-бар жүйе кезінде кандидат сайланды деп есептеледі, заңда көзделген көпшілік дауыс жинаған.
9. Пропорционалды сайлау жүйесі Австрия, Бельгия, Греция, Германия, Швейцарияда қолданылады.
10. АҚШ-та, Англияда мажоритарлық сайлау жүйесі қабылданды, Франция, Жапония.
11. Сайлау-өкілді демократияның тетігі.
12. Референдум-бұл тікелей (тікелей)механизм демократия.

2 тапсырма

Тарихтағы алғашқы референдум қай елде өтті?

А) Ұлыбритания;

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 32беттің 25 беті

Б) Швейцария;

в) АҚШ;

г) Франция.

3 тапсырма

ҚР Парламентіне сайлау қандай сайлау жүйесі бойынша жүзеге асырылады?

1) мажоритарлық;

2) пропорционалды;

3) аралас бойынша.

4 тапсырма

Қазақстан азаматтары қай жастан бастап сайлау құқығына ие болады?

1) 14 жастан бастап;

2) 21 жастан бастап;

3) 18 жастан бастап.

Тапсырма 5

1. Дауыс беру партиялық тізімдер бойынша жүзеге асырылатын және кандидаттарды партиялар арасында бөлу берілген дауыстар санына қатаң пропорционалды болатын сайлау жүйесі:

а) мажоритарлық;

б) аралас;

в) пропорционалды;

г) шартты.

2. Сайлау жүйесі мен сайлауды бақылау институты қай бағытта және қандай жолдармен жетілдірілуі керек?

Тапсырма "ми шабуылы" әдісімен жүзеге асырылуы мүмкін. Егер білім алушылар арасында сайлауды бақылаушылар тобының мүшесі немесе сайлау штабының белсендісі болса, онда оның есебін тыңдап, одан әрі пікірталас түрінде баяндаманы талқылауды ұйымдастырған жөн.

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Feedback, чек парағы арқылы бағалау

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Каратаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық. - Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікєрова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; ҚР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 32беттің 26 беті

9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкенов ; ҚР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Ұлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

1. Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
3. Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. Қ. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. Қ. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
4. Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quesf of Judaism.Christianity and Isiam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
5. Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ғ. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
6. Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
7. Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
8. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
9. Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Ұлттың этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Өлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 32беттің 27 беті

2. Основы антикоррупционной культуры [Электронный ресурс]: учебное пособие / под ред. Б. С. Абдрасилова. - Электрон. текстовые дан. (702Мб). - Астана: Акад. Гос. упр. при Президенте РК, 2016. - 176 с.
- Гендерная социология. Акбаева Л.Н., 2017. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
- Өлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
- Өлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
- Решетников, А. В. Социология медицины / Решетников А. В. - Москва: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 864 с. - ISBN 978-5-9704-3067-5. - Текст: электронный. <http://rmebrk.kz/>
- Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария» университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/>
- Ритцер, Д., Степницки, Д. Өлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10- басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856б. - ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/>

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

- Қазіргі Қазақстанның сайлау жүйесінің ерекшеліктері қандай?
- Аралас сайлау жүйелері қандай?
- Саяси партиялардың мәні мен қызметтері қандай?
- Қазақстандық қоғамның саяси өміріндегі қоғамдық қозғалыстардың алатын орны мен рөлі қандай?

№ 9 сабақ

1. Тақырыбы: Қазақстан Республикасының тұрақты дамуын қамтамасыз ететін стратегиялары мен модернизация бағдарламалары. Саяси шиеленістер мен дағдарыстарды шешудің мәні, түрлері мен жолдары

2. Мақсаты: Қазақстан Республикасының тұрақты дамуын қамтамасыз ететін стратегиялары мен модернизация бағдарламалары, саяси шиеленістерді шешу түрлері мен жолдарын зерттеу.

3. Оқыту міндеттері:

- білім алушыларды Саяси модернизацияның түсінігі, мақсаты, оның негізгі сипаттарымен таныстыру,
- Ұлт жоспары – бес институционалдық реформаларды жүзеге асырудағы 100 нақты қадам туралы түсінігін қалыптастыру,
- 5 президенттік реформаның мәнін түсіндіру,
- саяси шиеленіс түсінігі, қызметтері мен типологиясымен таныстыру.

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

- Саяси модернизация түсінігі. Саяси модернизацияның мақсаты, оның негізгі сипаттары. Саяси модернизацияның кезеңдері мен факторлары.
- Қазақстан Республикасының саяси модернизациясы. Ұлт жоспары – бес институционалдық реформаларды жүзеге асырудағы 100 нақты қадам.
- 5 президенттік реформа: кәсіби мемлекеттік аппарат құру, заңның үстемдігін қамтамасыз ету, индустрияландыру және экономикалық өсім, біртектілік пен бірлік, есеп беретін мемлекетті қалыптастыру.
- «Қазақстан-2050 Стратегиясы» Қазақстан Республикасының саяси бағыты ретінде. Күшті мемлекет және Қазақстанның әлемнің ең дамыған отыз мемлекеті қатарына енуі.
- Шиеленіс әлеуметтік құбылыс ретінде. Саяси шиеленістер, олардың мәні, конструктивті және деструктивті қызметтері.
- Саяси шиеленістер мен дағдарыстардың типологиясы.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқыту мен оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: Шағын топпен жұмыс.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 32беттің 28 беті

Білім алушылар 4 шағын топқа бөлінеді, олардың әрқайсысы келесі тақырыптар бойынша саясаттанудың негізгі өкілдерінің жұмыстары туралы баяндамалар дайындау тапсырмасын алады:

1. Саяси модернизация түсінігі. Саяси модернизацияның мақсаты, оның негізгі сипаттары. Саяси модернизацияның кезеңдері мен факторлары.
2. Қазақстан Республикасының саяси модернизациясы. Ұлт жоспары – бес институционалдық реформаларды жүзеге асырудағы 100 нақты қадам.
3. 5 президенттік реформа: кәсіби мемлекеттік аппарат құру, заңның үстемдігін қамтамасыз ету, индустриаландыру және экономикалық өсім, біртектілік пен бірлік, есеп беретін мемлекетті қалыптастыру.
4. «Қазақстан-2050 Стратегиясы» Қазақстан Республикасының саяси бағыты ретінде. Күшті мемлекет және Қазақстанның әлемнің дамыған оты мемлекеті қатарына енуі.

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Feedback, чек парағы арқылы бағалау

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Каратаева. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық. - Алматы: New book, 2022-96 бет
5. Бринкерхоф, Д. Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степницки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікєрова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тесленко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаева; ҚР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забирова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забирова. – Алматы: Эверо, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаев, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эверо, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дәкєнов ; ҚР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Ұлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әженєв, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эверо, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

1. Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 32беттің 29 беті

3. Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. Қ. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаева; жауапты ред. Т. Қ. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
4. Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quesf of Judaism.Christianity and Isiam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кенжетай [және т.б.]. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
5. Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Х.Ғ. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
6. Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
7. Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
8. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
9. Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.
10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Ұлттың этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. 2. Основы антикоррупционной культуры [Электронный ресурс]: учебное пособие / под ред. Б. С. Абдраилова. - Электрон. текстовые дан. (702Мб). - Астана: Акад. Гос. упр. при Президенте РК, 2016. - 176 с.
2. Гендерная социология. Акбаева Л.Н., 2017. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
3. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
4. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
5. Решетников, А. В. Социология медицины / Решетников А. В. - Москва: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 864 с. - ISBN 978-5-9704-3067-5. - Текст: электронный. <http://rmebrk.kz/>
6. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария» университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/>

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 32беттің 30 беті

7. Ритцер, Д., Степнишки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10- басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856б. - ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/>

8. Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Саяси модернизацияның мақсаты қандай?
2. Саяси модернизацияның кезеңдері мен факторлары қандай?
3. Ұлт жоспары – бес институционалдық реформаларды жүзеге асырудағы 100 нақты қадам мазмұны қандай?
4. 5 президенттік реформаның мазмұны неде?
5. Саяси шиеленістер түсінігі мен мәнін қалай анықтайсыз?
6. Саяси шиеленістер мен дағдарыстардың қандай қызметтері мен типологиясын білесіз?

№10 сабақ

1. Тақырыбы: Жаһандану және қазіргі жаһандық қауіп қатерлер

2. Мақсаты: Жаһандану және қазіргі жаһандық қауіп қатерлерін зерттеу.

3. Оқыту міндеттері:

- білім алушыларды әлемдік саяси үдерістердің жаһандануымен таныстыру,
- қазіргі заманның жаһандық сын-қатерлері туралы түсініктерді қалыптастыру
- білім алушыларды Қазақстан сыртқы саясатының басымдық бағыттарымен таныстыру;

4. Тақырыптың негізгі сұрақтары:

1. Әлемдік саясат және әлемдік үдеріс.
2. Халықаралық қатынастар түсінігі және негізгі субъектілері.
3. Қазіргі халықаралық қатынастардың дамуының негізгі үрдістері.
4. Әлемдік саяси үдерістердің жаһандануы мен қазіргі жаһандық қауіп қатерлер.
5. Қазіргі халықаралық қатынастар жүйесіндегі Қазақстан.
6. Қазақстан сыртқы саясатының басымдық бағыттары.

5. Пәннің соңғы ОН қол жеткізу үшін оқыту мен оқытудың негізгі формалары/әдістері/технологиялары: Ауызша сұрау

Тапсырма: келесі ұйымдар бойынша баяндама дайындау қажет (баяндама келесі ақпаратты қамтиды: құрылған күні, негізгі мақсаттары мен міндеттері, қатысушылар, ұйымның қызметін реттейтін нормативтік құжаттар, іске асырылған жобалар немесе соңғы онжылдықтың маңызды шешімдері; бірінші және қазіргі басшының қысқаша өмірбаяны):

1. Еуропалық экономикалық қоғамдастық (БЭЖ),
2. Мұнай экспорттаушы елдердің ұйымы (ОПЕК)
3. Солтүстік Атлант Шарты Ұйымы (НАТО),
4. Біріккен Ұлттар Ұйымы (БҰҰ).

6. Пәнді ОН қол жеткізу деңгейін бағалауға арналған бақылау түрлері (тестілеу, жағдаяттық тапсырмаларды шешу және т.б.): Тестілеу, ауызша сұрау, жазбаша тапсырмалар орындау чек парағы арқылы бағалау

7. Әдебиет:

Қазақ тіліндегі негізгі:

1. Әлеуметтану: оқу құралы / М. А. Ертаев, С. М. Тасқынбаева, Ф. М. Каратаева. - Қарағанды: ЖІШС «Medet Group», 2020. - 330 бет.
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаева. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 208 с.
3. Жанысбеков М.А. Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет негіздері: дәрістер кешені/ ҚР денсаулық сақтау және әлеуметтік даму министрлігі. ОҚМФА. «Қазақстан тарихы және әлеуметтік-қоғамдық пәндері». - Шымкент: [б. и.], 2015. - 101 б.
4. Сыдықов, Ұ. Саясаттану: оқулық. - Алматы: New book, 2022-96 бет

ОҢТҮСТІК-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 32беттің 31 беті

5. Бринкерхоф, Д.Әлеуметтану негіздері: оқулық / Д. Бринкерхоф, Р. Уейтс, С. Ортега; Қаз.тіл.ауд.С.А Амандосова[және т.б.]. - 9- басылым. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 464 б. с.: (Рухани жаңғыру).
6. Ритцер, Д. Әлеуметтану теориясы: оқулық / Д. Ритцер, Д.Степнишки; қаз. тіл. ауд. Г.О. Әбдікєрова [және т.б.]. - 10- басылым. - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856 б.: (Рухани жаңғыру).
7. Әлеуметтану: жаңа буынға арналған оқулық / А. Н. Тєслєнко, Ж. Ж. Сембина, А. Т. Аязбаєва; ҚР білім және ғылым министрлігі. «ҚазГЮУ университеті» АҚ. - Қарағанды: ЖШС «Medet Group», 2015.
8. Забєрова, А. Т. Практикалық әлеуметтану: оқу құралы / А. Т. Забєрова. – Алматы: Эвєро, 2014. - 206 бет
9. Нысанбаєв, Ә. Социология: оқулық. - Алматы: Эвєро, 2014.
10. Әбсаттаров, Р. Әлеуметтік: өзекті мәселелер. (Екі томдық оқу құралы). 1,2-том: оқу құралы / Р. Әбсаттаров, М. Дєкєнов ; ҚР Білім және ғылым министрлігі. Абай атындағы Қазақ Ұлттық Пед. ун. - 2-ш. бас., толық. - Алматы : Қарасай, 2015. - 408 с..
11. Әжєнов, М. С. Қоғамның әлеуметтік құрылымы : оқу құралы Алматы : Эвєро, 2014

Қазақ тіліндегі қосымша:

1. Оксфорд әлеуметтік ғылымдар сөздігі = Dictionary of the social sciences / сөздік; ред. К.Калхунның. - Нұр-Сұлтан: Ұлттық аударма бюросы, 2019. - 480 бет: (Рухани Жаңғыру).
2. Косов, Г. В. Саясаттану және әлеуметтану негіздері: медицина училищелері мен колледждеріне арналған оқулық / қазақ тіліне ауд. А. Н. Далибаєва. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
3. Решетников, А. В. Медицина әлеуметтануы: оқулық / А. В. Решетников; ред. Т. Қ. Рақыпбеков; қаз.тіліне ауд. А. М. Марқабаєва; жауапты ред. Т. Қ. Рақыпбеков. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
4. Армстронг, К. Иудаизм, христиандық пен исламдағы 4000 жылдық ізденіс: құдайтану баяны = A History of God The 4000-year Quesf of Judaism.Christianity and Isiam: монография / К.Армстронг; ауд. Д. Кєнжетай [және т.б.]. - Астана: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 432 б. с.: (Рухани жаңғыру).
5. Андерсон Джеймс Э. Мемлекеттік саясат = Public Policymaking : оқулық / Джеймс Э. Андерсон ; ред. А. Б. Исємбердєєва ; Қаз. тіл ауд. Х.Ғ. Масадиков. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 448 б. с
6. Синглтон Ройс А. Әлеуметтік зерттеу әдістері = Approaches to Social Research : оқулық / Ройс А. Синглтон, Брюс С. Стрейтс ; ред. А. Б. Исємбердєєва ; Қаз. тіл ауд. Н.Ә. Муминов. - 6-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 816 б. с
7. Хейвуд Эндрю. Саясаттану = Politics : оқулық / Эндрю Хейвуд ; ред. А. Б. Исємбердєєва ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 5-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 520 б. с
8. Коннолли Мэри. Әлеуметтік жұмыс: контексі мен практикасы = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Мэри Коннолли, Луиза Хармс, Джейн Мейдмент ; ред. А. Б. Исємбердєєва ; Қаз. тіл ауд. Б. Мизамхан. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 384 б. с
9. Нортхауз Питер. Көшбасшылық: теория және практика = Social Work:Contexts and Practice : оқулық / Питер Нортхауз ; ред. А. Б. Исємбердєєва ; Қаз. тіл ауд. Б.М. Икрамова. - 8-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 560 б. с.

ОҢТҮСТІК-ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ		SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Әлеуметтік-гуманитарлық пәндер кафедрасы Тәжірибелік сабақтарға арналған әдістемелік нұсқаулар		044 -39/11-40 32беттің 32 беті

10. Постон Дадли Халық саны және қоғам. Демографияға кіріспе = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Дадли Постон, Леон Ф. Бувье ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. Е. Әбдіраман. - 2-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 488 б. с
11. Смитт Энтони Д. Ұлттың этностық тамыры = The Ethnic Origins of Nations : оқулық / Энтони Д. Смитт ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. И. Алибаева. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 388 б. с
12. Хаммерсли Мартин. Этнография: зерттеу принциптері = Ethnography. Principles in Practice : оқулық / Мартин Хаммерсли, Пол Аткинсон ; ред. А. Б. Исембердиева ; Қаз. тіл ауд. А. Мусина. - 4-ші бас. - Алматы : "Ұлттық аударма бюросы" қоғамдық қоры, 2020. - 400 б. с

Электронды оқулықтар

1. 2. Основы антикоррупционной культуры [Электронный ресурс]: учебное пособие / под ред. Б. С. Абдрасилова. - Электрон. текстовые дан. (702Мб). - Астана: Акад. Гос. упр. при Президенте РК, 2016. - 176 с.
2. Гендерная социология. Акбаева Л.Н., 2017. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
3. Әлеуметтану. Ертаев М.А., Тасқымбаева С.М., Қаратаева Ф.М., 2020. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
4. Әлеуметтану. Тесленко А.Н., Сембина Ж.Ж., Аязбаева А.Т., 2019. Aknurpress / <https://aknurpress.kz/login>
5. Решетников, А. В. Социология медицины / Решетников А. В. - Москва: ГЭОТАР - Медиа, 2014. - 864 с. - ISBN 978-5-9704-3067-5. - Текст: электронный. <http://rmebrk.kz/>
6. Тәжітаева, Р.С. Саясаттану: Электрондық оқулық. - Жетісай: «Сырдария» университеті, 2016. <http://rmebrk.kz/>
7. Ритцер, Д., Степницки, Д. Әлеуметтану теориясы: Оқулық. - 10- басылым - Алматы: Ұлттық аударма бюросы, 2018. - 856б. - ISBN 978-601-7943-17-2. <http://rmebrk.kz/>

8 Бақылау (сұрақтар, тесттер, есептер және т.б.): сұрақтар

1. Әлемдік саяси үдеріс түсінігі мен мәнін қалай анықтайсыз?
2. Жаһандық қауіп - қатерлер не туралы білесіз?
3. Қазіргі халықаралық қатынастардың дамуының негізгі үрдістерін қалай сипаттайсыз?
4. Қазақстанның халықаралық қатынастар жүйесіндегі орны қандай?